Adevărul

Cotidian independent al județului Arad

ANUL II | Nr. 245 | Vineri, 16 noiembrie 1990 | 4 pagini — 2 lei

Istoricul Camil Mureșan: „Nimeni în țară să nu se simtă străin" (II)

— Domnule profesor, ați fost cîțiva ani președintele Comisiei mixte de colaborare între istoricii români și maghiari. Care a fost rolul ei?

— Comisia aceasta s-a înființat prin 1970. Din 1984 lucrările ei au început să se desfășoare cu neregularitate, ca pînă la urmă să nu mai fie convocată. Comisia nu a avut atribuții decizionale, în sesiunile istoricilor fiind formulate propuneri cu intenția de a se ajunge la o apropiere a punctelor de vedere divergente în temele de interes comun.

— Ce subiecte au prilejuit discuții incordate?

— Îmi amintesc de una, în care nicicum n-am putut să-i conving pe oponenții mei să introducă niște formulări unde să fie mai explicit recunoscută prezența elementului român în Transilvania, înainte de venirea ungurilor. Au stăruit că dovezile în afirmarea continuității noastre sînt neconvingătoare. Polemicile lui Ceaușescu — este adevărat, făcute de pe pozițiile apărării suveranității statului român dar într-un stil foarte dur, tranșant și total lipsit de tact — au agravat relațiile noastre și contactele științifice s-au întrerupt.

— Dovezile acestei continuități sînt însă clare unui absolvent român de clasa a VIII-a! Spunînd aceasta ajungem la un aspect viu dezbătut în România ultimelor luni: problema învățămîntului în limba maghiară și implicit a studiului istoriei României în limbile minorităților naționale.

— Faptul că unei minorități trebuie să i se concadă dreptul la învățămînt în limba proprie este o stipulație expresă a unor documente categorice adoptate de ONU în ultimii 40 de ani. Principial vorbind, un stat, și implicit al nostru, nu poate să se situeze pe poziția „vă facem această concesie fiindcă așa vrem noi" ci trebuie să acorde aceste drepturi în virtutea obligațiilor pe care și le-a asumat aderînd la acele convenții. Problema este a întinderii acestui drept și aceasta ține de tactul politicii de învățămînt care se face just prin consultarea asiduă a opiniei locale. Dar, intelectualii noștri sînt îngroziți de indecența polemicii politice practicate la noi, de aceea în viața publică este o mare penurie de oameni pregătiți. Ședințele Parlamentului sînt lamentabile prin calitatea proastă a luărilor de cuvînt și cînd spun aceasta mă refer și la interpretările unor documente istorice. Revenind la problema învățămîntului

LAVINIA STOICU

(Cont. în pag. a III.-a)

Aradul — oraș al Marii Uniri

Racul, broasca și o știucă

Trăitoare în mediul acvatic, cele trei personaje s-au înțeles să-și rezolve problemele existenței prin aducerea unui sac „cu grîu încărcat" de pe uscat în apă. Intenția era bună, mijloacele nu. Căci fiecare acționa după bunul plac: racul trăgea înapoi, știuca în altă direcție, broasca „tot în sus săreea / Și nimic nu isprăvea". Rezultatul, pe măsura faptelor. Secul a rămas pe uscat.

Într-o situație similară se găsește societatea românească. Nu se știe unde vor s-o ducă cei care se agită pentru a o urni încotro va, ceea ce se constată zilnic este lipsa de concertare a factorilor care emit pretenții în această acțiune.

Comentarii

N-aș vrea să spun că actualul guvern ar fi racul care trage înapoi societatea românească, nici că opoziția ar fi broasca, iar știuca s-ar reprezenta prin alte forțe centrifuge. Ceea ce se poate constata este rămînerea pe loc a societății românești. Ca să nu zic doi pași înainte și trei înapoi.

Dacă am face o mică incursiune în evenimentele petrecute după Revoluție vom putea lesne observa că noi, românii, nu ne-am cunoscut adevăratele interese, cele naționale, ci ne-am măcinat forțele în lupte de partid, în interese de grup, prioritate avînd lupta pentru obținerea Puterii.

Autoritarismul, totalitarismul au marcat atitudinea FSN, pe de o parte, vendeta și un anume anacronism au caracterizat poziția PNT (c.d.) sau PNL, în partea opusă. Celelalte partide au fost de decor, sau, unele aservite FSN.

După alegeri, opoziția, contestînd legitimitatea unor aleși și-a continuat campania. Nu i-a ascultat nimeni. Motivația: avem nevoie de liniște pentru a ne apuca de reconstrucție. Unii dintre foștii disidenți și-au perpetuat lupta considerînd că actuala conducere nu reprezintă saltul necesar spre adevărata democratizare a vieții noastre politice. Drept consecință o serie dintre acești disidenți au început a fi puși la zid și împroșcați cu noroi. Zid de la care s-au desprins, s-au mai petrecut prin cele străinătăți, ne-au pirit că nu sîntem democrați și, consecința este amînarea sine die (fără o dată precisă) a încadrării politice și economice a României în contextul european. Ne jignim unii pe alții, ne pirim ca la școală (mă gîndesc la clasele I—IV) sau la grădiniță, dăm spectacol Europei și toate acestea în detrimentul propriilor interese.

De ce nu aruncăm o scurtă privire în curtea maghiarilor, a polonezilor, a cehoslovacilor? Comuniștii maghiari au avut bunul simț (cei care au avut convingerile respective) să rămînă ceea ce au fost. În mod declarat și oficial. Au fost contestați și și-au văzut de treabă. Nimeni nu le-a tăiat capetele. În Cehoslovacia, lucrurile s-au petrecut identic. În Polonia a existat un anume consens în a se demonstra că poporul polonez, a pornit pe adevărata cale a democrației. Noi, mai aproape de Orient, ne stră-

IOAN IERCAN

(Cont. în pag. a III-a)

Trei ani de la revolta muncitorilor brașoveni

În organizarea Alianței Civice Arad, ieri, după masă, la ora 15,30, în Piața Revoluției, a avut loc un miting — la împlinirea a trei ani de la revolta muncitorilor brașoveni — de protest împotriva minciunii, corupției și sărăciei, la care au participat aproximativ 500-600 de persoane! S-au scandat lozinci: „Jos Iliescu!", „Jos comunismul!", „Jos securitatea!", „Jos guvernul!", s-a protestat împotriva politicii guvernului Roman, cerîndu-se o adevărată economie de piață și nu sărăcirea populației.

Participanții la miting au strigat „Unde-i „Adevărul?". Echipa de reportaj a ziarului nostru era, ca-ntotdeana, prezentă, făcîndu-și datoria. De asemenea, unii vorbitori au acuzat redacția noastră că minte, că este comunistă (probabil, tocmai fiindcă eram acolo și ne făceam datoria...).

Forumul Democratic Antitotalitar Arad a cerut următoarele:

1. Asigurarea sprijinului din partea prefecturii privind apariția unui ziar al Forumului Democratic Antitotalitar Arad în condiții de egalitate cu celelalte ziare ce în prezent se editează în județul Arad.
2. Încetarea încercărilor de dezbinare a populației.
3. Încetarea propagandei naționalist șovine și a instigărilor la violență.
4. Publicarea în presă a raportului comisiei parlamentare privind evenimentele din 13-15 iunie a.c. din București.
5. Încetarea de către stat a speculei în ceea ce privește produsele de larg consum, întrucît aceasta nu lovește decît în marea masă a salariaților aceluiași stat.
6. Respectarea în totalitate a drepturilor omului, conform acceptiunii internaționale la care România este parte semnatară.
7. Trecerea la economia de piață în mod real și nu prin soluții „originale" în care adevăratul judecător între cerere și ofertă să fie economia privată și libera inițiativă, nu tot felul de structuri centralizate și intermediare.
8. Demisia guvernului pentru incapacitatea de a asigura trecerea la adevărata economie de piață prin privatizarea economiei, comerțului, agriculturii și serviciilor și descătușarea liberei inițiative.

Spre seară manifestanții s-au îndreptat în coloană, spre Teatru, de unde s-au întors, scadînd lozinci antiguvernamentale și antiprezidențiale, spre Prefectură. Coloana s-a oprit în fața redacției ziarului nostru strigînd „vrem adevărul"! La Troița din fața Prefecturii manifestanții s-au oprit, au îngenunchiat și au rostit „Tatăl nostru", apoi s-au îndreptat, trecînd prin fața gării, spre I.V.A. unde au strigat „muncitori, veniți cu noi". La ora 19 coloana a ajuns în față la C.P.L., unde s-a scandat, „C.P.L. veniți cu noi". Cîntînd „Olo, ole, olei Frontul ăsta ce mai e? — P.C.R.!" manifestanții au străbătut Calea Aurel Vlaicu.

Pînă la Fortuna, și înapoi spre Piața U.T.A., manifestanții au scandat toate, dar absolut toate, lozincile anti-Iliescu, antiguvernamentale și anti-F.S.N. pe care le-am auzit de la Revoluție încoace. De la U.T.A. coloana s-a îndreptat, pe Calea Victoriei, spre Tipografie, unde s-au scandat iarăși lozinci. După Tipografie a urmat Strungul, unde s-a scandat „veniți cu noi". În fața Spitalului s-a păstrat un moment de reculegere și s-a rostit „Tatăl nostru". Coloana a urmat apoi traseul Mărăști — Episcopiei, Stejarului și pe Tudor Vladimirescu, spre Televiziunea arădeană, unde s-a strigat „cu televizorul ați mințit poporul" (și-au luat și colegii noștri de la Televiziune partea lor...).

La ora 21 o delegație a fost primită în sediul Televiziunii arădene, unde reprezentanții manifestanților și-au spus doleanțele.

De la Televiziune manifestanții s-au înapoiat în Piața Revoluției.

La ora 21,15 în Piața Revoluției mai erau un grup de manifestanți de aproximativ 150-200 de persoane.

Mitingul s-a desfășurat pașnic, civilizat, fără incidente.

DUMITRU TOMA

TELEX PE GLOB

● În cursul sesiunii de miercuri a Sovietului Suprem al URSS, colonelul Alksnis, deputat al poporului, a făcut următoarea declarație: „După părerea mea, președintele URSS a rămas fără forțele armate. Ceea ce s-a întîmplat la 13 noiembrie în cursul întîlnirii lui Mihail Gorbaciov cu militari-deputați a fost un dialog al surzilor cu orbii: președintele nu a putut răspunde nimic reprezentanților armatei. Situația este imprevizibilă, armata a ajuns la limită. Și dacă nu vor fi luate cele mai urgente măsuri, oamenii vor ieși pe străzi cu armele. Evident, armata nu va trage în popor, dar situația poate deveni imprevizibilă" El a opinat că din această situație s-ar putea ieși numai prin crearea Comitetului de salvare națională, dizolvarea tuturor partidelor, inclusiv a PCUS, a tuturor consiliilor deputaților poporului.

● Un avion de pasageri ce zbura pe ruta Leningrad—Moscova a fost deturnat de un pirat al aerului spre Helsinki. Amenințînd cu detonarea unei încărcături explozibile artizanale, el a forțat echipajul să aterizeze pe aeroportul din capitala finlandeză unde s-a predat autorităților, cerînd azil politic. Toți cei 66 pasageri și 6 membri ai echipajului se află în afara oricărui pericol.

La Petriș — la capăt de lume

La Petriș ploua. O atmosferă vetustă peste tot, încăperi reci și întunecoase de cazarmă și 155 de copii, de la 7 la 14 ani, în mare majoritate handicapați mintali. Într-o parte a clădirii se lucrează: o echipă de nemți reface instalația electrică și sanitară. Deși (ne spune dl. director Victor Bulzu) s-au făcut, cîteva luni bune, demersuri pe la întreprinderile din județ, cererile au rămas fără ecou. Și iată, din nou, străinii vin să ne refacă orfelinatele.

Împreună cu dl. director al Întreprinderii de Tricotaje, Gelu Zoica, și cu un cadru al Centrului de medicină preventivă vizităm incinta leagănului de copii. Sala de mese este în reparație (tot mîna nemților la mijloc) și asta explică oarecum praful din bucătărie. Nu înțelegem însă, prezența prafului de pe rafturi, oale și capace, a farfuriilor ciobite (ce ar fi trebuit scoase din uz), faptul că bucătăresele Ofelia Vlad și Letiția Morar, deși după ani buni de „stagiatură", nu știu cum se spală corect vesela. Tot inexplicabilă pentru noi este prezența cafelei în frigider (ca să nu se strice?!) astfel încît salamul se ține doar în cămară, resturile din dulap ce aparțin, fără doar și poate, șoarecilor, dar și mizeria din club (transformat, datorită reparațiilor din sala de mese, în cantină), deși este aproape ora mesei.

O echipă de nemți — în ajutorul orfanilor.

În dormitoare, femeile de servici, Ghinea Anuța și Bocică Jana fac o curățenie de suprafață. Sînt și ele amendate, alături de bucătărese.

Aici, unde atît de rar se îndreaptă pașii celor veniți din afară, unde nu există medici ori cadre sanitare cu pregătire medie (atenție, Direcție Sanitară!), aici unde copiii își poartă bolile pe tăcute și în suferință (un copil avea, de la o infecție, fața umflată), unde nu există stomatolog, dar nici psiholog sau logoped (a cărui suplinire o încearcă d-na director adjunct, Bordean Florica, prin cîteva ore zilnice) să nu ne mirăm că acești copii înregistrează regres și nu progresează în dezvoltarea lor fizică, mentală și afectivă. De mai bine de trei luni, transportul alimentelor și a altor produse se face cu ajutorul unor mașini prinse ocazional, pentru că nimeni nu se îndură (și mă refer la cei de la IJTLA) să le cedeze una.

...Și din asemenea farfurii se mai mănîncă!

La plecare, în jurul mașinii se string copii și ne spun: „Dumnezeu să vă ajute că ați venit să ne vedeți". Și ne mirăm că aceste suflete pot vorbi astfel, în acest capăt de lume, unde nu a ajuns vreodată, din motive inexplicabile pentru noi, nici un preot, în acest stat în stat, în care litera de lege este supraviețuirea. Pe cînd noi plecam, tocmai a ajuns o delegație din Danemarca, care va prelua dotarea cestui orfelinf. De la mii de km depărtare oameni calzi vin să aducă acestor oropsiți lumina. Și rămînem cu același gust amar al neputinței și umilinței că arădenii sînt atît de nepăsători față de orfani, că nu se pune suflet pentru ca acești copii pedepsiți de soartă să aibe o viață, mai bună. Dar, poate, totuși...

DACIANA PĂRĂIANU
Foto: AL. MARIANUȚ

Către ziarul „Adevărul" Arad

Întrucît organele competente nu au întreprins nici o măsură în vederea încălzirii în Școala generală nr. 18 Arad, noi părinții elevilor din această școală am stabilit următoarele:

— dacă pînă în data de 20 nov. 1990 nu este rezolvată problema încălzirii în școală nu ne vom mai trimite copiii la cursuri;

— în data de 21 nov. 1990, ora 9 — părinții împreună cu copiii vor declanșa o demonstrație de protest în fața Prefecturii județului Arad.

Această situație necorespunzătoare periclitează sănătatea și buna desfășurare a activității în școală a 1.200 de elevi și a cadrelor didactice din școală.

Comitetul de părinți din Școala cu cl. I—VIII nr. 18 Arad

NOUI NOUI NOUI

Administrațiile cotidienelor „Adevărul" și „Jelen" anunță publicul doritor că la CLUBUL PRESEI din Arad, B-dul Revoluției nr. 81 se deschide, începînd cu data de 16 noiembrie 1990, ora 13

POPICARIA CLUBULUI PRESEI

Orarul de funcționare este zilnic, între orele 13-21, cu excepția zilei de duminică, închis.

Tariful de joc este de 200 lei/oră.

Cu acest prilej anunțăm prietenii presei arădene că pot frecventa cu încredere Clubul presei între orele anunțate mai sus.

ȚINUTA ESTE OBLIGATORIE!!!

Clubul presei complet renovat, oferă un cadru intim, extrem de plăcut pentru servirea mesei; reuniuni de grup, diferite prilejuri festive.

Informații suplimentare la conducerea CLUBULUI.

VĂ AȘTEPTĂM ZILNIC CU PLĂCERE!

Zi și noapte

CITY - TAXI LA DISPOZIȚIA DVS.

• Comanda la telefon 12141; 11149.

• Serviciu rapid, comod, avantajos.

• Tarife neschimbate: 8 lei pornirea, 8 lei/kilometru și 20 lei prezentarea la comandă.

Credem că va interesează

Tarifele pentru lucrările agricole executate de SMA

Multe, chiar foarte multe dintre scrisorile care ne sosesc la redacție, îndeosebi cele adresate rubricii „În dialog cu cititorii de la sate" ne sesizează faptul că tarifele practicate de unitățile SMA pentru lucrările mecanizate, mai ales la particulari și asociațiile de țărani liberi, sînt exagerate, că ele nu respectă normativele legale existente, că există diferente apreciabile între tarifele percepute unităților CAP pe de o parte și țăranilor particulari pe de altă parte, pentru aceeași categorie de lucrări.

Pentru a informa și a veni în sprijinul celor ce ne-au scris, menținăm că Ordinul nr. 93/PT din 10 octombrie 1990 al Ministerului Agriculturii și Alimentației stabilește că tarifele de plată a lucrărilor agricole executate mecanizat de către stațiunile pentru mecanizarea agriculturii se aplică la fel pentru toți beneficiarii de astfel de lucrări, indiferent de forma de proprietate. Iată cîteva din aceste tarife: fertilizat cu îngrășăminte chimice — 60 lei/ha.; fertilizat cu îngrășăminte organice — 755 lei/ha.; administrat amendamente — 165 lei/ha.; arat la 30 cm. adîncime — 550 — 795 lei/ha. (în funcție de caracteristicile solului); arat la 25 cm. + grăpat — 480—700 lei/ha.; arat la 30 cm. + grăpat — 630—890 lei/ha.; arat la 25 cm. + grăpat și afînarea solului cu scormonitori în sol mediu 600—735 lei/ha.; pregătirea terenului prin discuit și grăpat — 200 lei/ha.; pregătirea terenului prin discuit + grăpat + nivelat — 205 lei/ha.; semănat păioase — 170 lei/ha.; transport cu tractor cu două remorci — 180 lei/oră.

De asemenea, pentru lucrările agricole executate la producătorii particulari, în alte localități decît cele în care își au sediile secțiile sau brigăzile de mecanizare, se percepe suplimentar față de tarifele stabilite, un tarif de dislocare de 122 lei/oră pentru agregatele tractor-mașină agricolă și 205 lei/oră pentru combina autopropulsată.

MIRCEA CONTRAȘ

„Romagra" S.A. București
Filiala de vest Arad

Organizează, în perioada 17 noiembrie — 25 noiembrie 1990, de la ora 9, la ora 15, în P-ța Mihai Viteazul din Arad, expoziție cu moto-cultoare și tractoare de capacitate mică cu utilajele anexă produse de firma BARBIERI — ITALIA.

Orice producător poate cumpăra aceste utilaje. (x)

Vînzarea locuințelor

La solicitarea mai multor cititori, doritori să cunoască cum se pot cumpăra locuințele în care locuiesc, dl. Pavel Damian de la OCVL, din cadrul IJGCL Arad ne face cunoscut: „La această oră se pot cumpăra de către cei interesați doar apartamentele din blocuri recepționate pînă la data de 31 decembrie 1989. Pentru aceasta trebuie să depună la noi o cerere care să cuprindă datele personale și cele privitoare la locuință. În ce privește vînzarea caselor încă nu a fost aprobată Legea de vînzare a caselor vechi și a terenurilor".

M. Ț.

Programul competițiilor sportive

■ FOTBAL. Sîmbătă, ora 14, pe stadionul Vagonul are loc meciul CSM Vagonul Arad — CSM Reșița, iar duminică, ora 11, pe stadionul UTA, se desfășoară partida UTA — Chimica Tîrnăveni.

În divizia C, duminică, ora 11, Șoimii Lipova — Petrolul Arad și CFR Arad — Minerul dr. P. Groza.

• BASCHET. Sîmbătă, ora 10, la Sala sporturilor; în cadrul divizei B feminin: CSS Constructorul Arad — Metalul Salonta.

• HANDBAL. Duminică, ora 10, la Sala sporturilor, are loc meciul: FZ Tricolor Arad — AEM Timișoara (Divizia B feminin).

TELEVIZIUNE

Sîmbătă, 17 nov. 1990

TVR: 8,00 Micul dejun TV, 9,00 Pro patria, 10,00 Actualități, 10,10 Rubrici din emisiunile în limbile maghiară și germană (reluare), 11,10 Roman-foileton (reluare) Anna Karenina, episodul 2, 12,05 Ora de muzică, 13,05 Actualități, 13,15 Istoria religiilor, 13,45 Tele-club, 17,30 Mapamond, 18,00 Feriți-vă de mărgăruși 19,00 Melodii îndrăgite, 19,15 Teleenciclopedia, 20,00 Actualități, 20,40 Viața parlamentară, 21,05 Film artistic: Cleștele (film francez), 22,45 Telesport, 23,15 Crizantema de aur, 0,05 Actualități, 0,10 Film serial: Căutări ascunse, episodul 3, 1,00 Video-discoteca.

BUDAPESTA I: 7,30 Viața satului, 8,00 Magazin, 10,00 Știri, program pentru copii, 10,15 As, 11,10 Panorama, 12,10 Emisiune în limba germană, 12,40 Știri, 12,45 Tenis, 13,50 Magazinul universal din Tatabanya, 14,20 TX '90, 15,15 Ștafeta mixtă, 16,05 Mundial '90, 16,55 Baschet, 18,35 Transmisie din Tatabanya, 19,00 Telesport, 19,35 Vecinii, 20,10 Desene, 20,30 Telejurnal, 21,05 Operetă, 22,20 Nu-l trezi pe polițist — film, 0,30 Tenis, 1,00 Știri.

BUDAPESTA II: 15,00 Știri, TV 2, 15,25 Teleșcoală, 15,40 Adolescență, 16,05 Creștinii, 16,55 TV 2, 18,00 Teleșcoală, 19,00 TV 2, 19,25 Desene, 20,00 Film TV canadian, 21,20 TV 2, 22,00 Știri, 22,30 Varietăți, 23,05 La închiderea ediției, 23,55 Film TV australian, 1,45 TV 2.

Teatre

TEATRUL DE STAT ARAD prezintă duminică, 18 noiembrie 1990 spectacolul cu piesa „CUM SE JEFUIEȘTE O BANCĂ" de S. Fayad, de la orele 15 și 18.

Concerte

Filarmonica de Stat Arad, prezintă vineri, 16 nov. 1990, ora 12 — concert educativ. Dirijor: Dorin Frandeș. Tema: Ce se întîmplă în sala de concert? În program: Rossini: Uvertura Wilhelm Tell, Haydn: Simfonia Surpriza, Strauss: Dunărea albastră.

Ora 13,00. Dirijor: Doru Șerban. Tema: Istoria oglindită în creațiile corale ale compozitorilor români. În program: G. Dima — Mama lui Ștefan cel Mare, C. Palade — Balada lui Gh. Doja, Gh. Dumitrescu — Marșul din oratoriul lui Tudor Vladimirescu, Cîntece istorice patriotice.

Filarmonica de Stat Sibiu, prezintă vineri, 16 noiembrie 1990, orele 17 și 19,30 în sala Palatului Cultural spectacolul: „TERORIȘTII RÎSULUI ȘI DANSULUI", cu participarea grupului de satiră social-politică și umor „VOUĂ" și a grupului de dans modern „NON STOP DANCE". Biletele se vînd la casieria Palatului Cultural deschisă între orele 11-17.

CINEMATOGRAFE

DACIA: „Crocodile" Dundee. Orele 9,30, 11,45, 14, 16, 18, 20.

STUDIO: De ce trag clopotele, Mitică? Orele 9,30, 11,45, 14, 16,30, 19.

MUREȘUL: Mircea. I-II. Orele 9, 12, 15, 18.

ARTA: Lanțul amintirilor. I-II. Orele 10, 13, 16, 19.

PROGRESUL: Omul păianjen se întoarce. Orele 15, 17, 19.

SOLIDARITATEA: Lama zimțată. Orele 17, 19.

GRĂDIȘTE: Liliacul înflorește a doua oară? Orele 16, 18.

„Nimeni în țară să nu se simtă străin"

(Urmare din pag. 1)

constatăm că s-a ajuns la acumularea unor tensiuni de genul „mîine elevii români să plece într-o altă școală!". Părerea mea este că literatura și istoria României să se predea în limba română nu pentru a-i aduce pe copiii maghiari pe un făgaș de românizare ci în scopul de a-i pregăti bine pentru calitatea de cetățean al statului român care s-ar descalifica vorbind rudimentar limba oficială a țării.

— Referindu-mă la tensiunile actuale, aș aminti-o și pe aceea că, aparte de români, maghiarii din Transilvania comemorează anumite evenimente istorice cu numeroși invitați din Ungaria. Cu asemenea precedente nu se conturează, într-un anume mediu, impresia că sărbătoarea națională a României îi privește exclusiv pe români?

— Dacă ungurii sărbătoresc anumite zile și noi altele nu este bine. Firesc este ca sărbătoarea națională a unui stat, să fie a tuturor cetățenilor lui. Pentru ca să se producă un acord între manifestările interioare și cele exterioare, cheia este aceea ca politica statului să fie astfel ca nimeni în țară să nu se simtă străin. S-a spus greșit și că maghiarii să se simtă la Timișoara ca la Budapesta. Maghiarii să se simtă aici, nu la Budapesta, ca acasă! Ca naționalitate majoritară nu trebuie nici să facem concesii de spaima a ceea ce zic unii sau alții. După cum nu trebuie să facem greșit o politică economică ca să mulțumim numai anumite păturI sociale; nu este cazul să satisfacem toate pretențiile anumitor minorități. O politică nu mai este politică cînd guvernul pune în pericol propria securitate națională.

— Scriitorul peruan Mario Varga Llosa motiva eșecul campaniei sale electorale pentru președenția Peru și prin aceea că a scris foarte dur despre naționalism, pe care îl privește ca fenomen neliniștitor și pentru Europa de Est, unde, spune el, revine cu tot ce au mai rău șovinismele din secolul XIX. Evenimentele de la Tîrgu Mureș îi dau dreptate și îndreptățesc întrebarea dacă sîntem pregătiți pentru a cinsti cum se cuvine sărbătoarea națională a României.

— Istoria poate face mult bine și mult rău în acest sens. Dacă e scrisă ca la „România Mare" prefer să abandonez meseria. Gîndiți-vă cum ar fi momentul 1 Decembrie 1918 prezentat în modul șovin: „rău am făcut că n-am dat ungurii afară!". Fără a face însă o propagandă artificioasă, fără a apela la idilism și relativism istoric, putem scrie și spune adevărul în spiritul: avem o patrie comună, unde indiferent de naționalitate, marile valori sînt viața umană, libertatea, demnitatea. Într-o lume care își caută echilibrul și pacea aceasta este etica valorilor indestructibile ale unei societăți civilizate.

— Vă mulțumesc!

Racul, broasca și o știucă

(Urmare din pag. 1)

duim a ne împiedica unii pe alții în crearea unui climat propice demarării societății înspre democrație.

Așadar, maghiarii, cehoslovacii și polonezii au pus înainte de orice la loc de cinste interesele naționale și abia pe locul doi interese de grup sau persoane. Au demonstrat că sînt pe calea cea bună. Consecințele se cunosc: ungurii sînt în Consilul Europei, iar noi vedem Vestul prin ceață londoneză. Ungurii, dacă au rufe murdare (și au destule) le spală în familie. Noi, în văzul lumii, la Strasbourg și în alte locuri.

În prezent, continuăm a procede precum animalele din fabula amintită. Las la o parte faptul că interese externe, ostile societății românești, se străduiesc să împiedice angajarea noastră într-un dialog real cu lumea civilizată. În același timp însă, sînt nevoit să remarc că atît Guvernul cît și opoziția reprezentată prin partide, societăți ș.a. manifestă aceeași obtuzitate și lipsă de conlucrare cu „adversarul". Dincolo de orice adversități politice, interesul care trebuie să primeze se numește poporul român. Și România!

Altfel, sacul cu grîu încărcat, va fi abandonat altora care vor ști să-l urnească, iar noi, rac, broască sau știucă, vom suporta morala fabulei. Nu știu dacă cele trei viețuitoare au dat ortul popii de foame. Dar sînt convins că, în ciuda zilelor grele care ne așteaptă, în România nimeni nu va pieri de foame.

Dar a nu muri de foame să fie idealul poporului român?

Actualitatea cotidiană

■ Sîntem informați că, în conformitate cu art. 138 sect. 6 din HS nr. 13/26.06.90 și art. 11 din HS nr. 15/1990 cu privire la exercitarea mandatului de senator și structura organizatorică a aparatului Senatului, domnul Hosszu Zoltan, senator de Arad, are program de audiență la Prefectura județului Arad, cabinetul 83-84, în ziua de vineri, între orele 9-12.

● Cu ocazia Zilei Naționale, 1 Decembrie, **Agenția de turism intern OJT Arad, B-dul Revoluției nr. 72, organizează excursii la Alba Iulia astfel: excursie de o zi, cu transport** auto, fără servicii de masă și cazare la prețul de 245 lei și respectiv 225 lei pentru elevi; excursie cu servicii de masă, cazare în stațiunea Geoagiu, transport, la prețul de 302 lei și respectiv 351 lei pentru elevi. Informații suplimentare la telefoanele 37276 sau 37279.

■ Pentru vacanța elevilor, în perioada 22-28.12.90, **Agenția de turism intern Arad**, B-dul Revoluției nr. 72, pune la dispoziție celor interesați, locuri în tabere școlare în următoarele stațiuni: Geoagiu, vilă cf. I — 6 zile — prețul 945 lei; Sovata, vilă cf. II — 6 zile — prețul 960 lei; Herculane, vilă cf. I — 6 zile — prețul 945 lei;

În stațiunea Vatra Dornei, vilă cf. I — în seriile: 16-22.12.90 — prețul de 1.272 lei; 22-27.12.90 — prețul de 1.272 lei; 28-12.90 — 4.01.1991, inclusiv tacîm revelion, prețul de 1.932 lei.

Menționăm că se asigură servicii de cazare, masă și transport CFR. Locuri limitate. Informații suplimentare la sediul Agenției de turism intern sau la telefoanele 37276, 37279.

● La sfîrșitul acestei săptămîni și începutul celei viitoare, iubitorii muzicii ușoare din județul nostru se vor putea reîntîlni cu Mirabela Dauer, Ștefan Hrușcă și formația „Romanticii". În cadrul unor spectacole programate astfel: vineri, 16 noiembrie ora 17 — Ineu, ora 20 — Pîncota; sîmbătă 17 noiembrie — ora 17 — Sebiș, ora 20 — Buteni; duminică 18 noiembrie ora 16 — Vladimirescu; ora 20 — Lipova; luni 19 noiembrie ora 17 — Pecica, ora 20 — Nădlac; marți 20 noiembrie orele 17 și 19,30 — Arad (Casa de cultură a sindicatelor — Pădurice).

● Minune: pe strada Eminescu, la nr. 9, s-a deschis primul cabinet medical particular din Arad! El aparține medicului Nicolae Mîrza, este destinat tratamentului afecțiunilor aparatului loco-motor (electroterapie, acupunctură, tratament intraarticular) și va așteaptă între orele 15-17. Am trăit s-o vedem și pe asta! ■ Și cum o minune nu vine niciodată singură, iată că Asociația de creștere a porcilor din Macea oferă spre vînzare 3.000 porci grași, la prețul de 55 lei kilogramul. Pînă de curînd, cei mai mulți se „lăudau" că au tăiat porcul de pe listă, acum pot să-l taie de-adevăratelea. ● Ministrul german al transporturilor, Friederich Zimmermann, venit în România pentru a pregăti „autostrada pe apă" ce va lega Marea Nordului de Marea Neagră, ne dă o rază de speranță: „România se află pe drumul cel bun. Dacă va continua politica de trecere la economia de piață va reuși să se redreseze. Românii trebuie să înțeleagă că această trecere este enorm de grea. Va aduce un nivel de trai foarte scăzut, care trebuie, totuși, îndurat: altă cale spre o viață civilizată, bogată, neexistînd... Și Germania, după război, a trebuit să îndure un nivel de trai scăzut, timp de peste zece ani..." O lecție nemțească, în cîteva rînduri. Non multa, sed multum! ● Discuție între un japonez și un român. Japonezul: secretul dezvoltării noastre este că fiecare lucrăm două zile pe săptămînă pentru noi, două pentru împărat și două pentru Japonia. Românul: și noi lucrăm două zile pentru noi, împărat n-avem, iar de Japonia puțin ne pasă! Știm, poanta e veche, dar parcă niciodată n-a fost mai... actuală. ■ Autoturismul „Dacia a ajuns la 175.000 lei. Aveți un salariu de 3.000 lei? Timp de 58 de luni nu mîncați ,nu beți, nu cumpărați nimic, puneți ban peste ban și veți avea mașina mult visată. E drept, cînd veți avea bani s-ar putea să nu se mai producă „Dacia", dar să fim optimiști! ● Cineva, întors din Vest, povestea că a cumpărat 4 sandvișuri la prețul de 16 mărci vest-germane. Socotind că la bursa neagră o marcă a ajuns la 100 lei, înseamnă că beneficiarul unui salariu de 3.200 lei este posesorul potențial al opt sandvișuri. Dar ce sandvișuri! ■ Oriunde, în lumea civilizată, primăriile din orașe și comune arborează drapelul național. Noi ce așteptăm? Indicații? ● Într-o anchetă realizată pentru TV „Salut prietenii", avînd ca temă „cum vi-l imaginați pe Bulă", un intervievat răspunde: „ca pe domnul Răzvan Teodorescu"! Așteptăm ziua de marți să vedem dacă doamna Jana Gheorghiu ne mai salută.

TRISTAN MIHUȚA

Traseiștele sau prostituția șoselelor

„...Îți vine să intri în pămînt"

Situată între Căprița și Bătuța, parcarca hanului Valea Frumoasă este o adevărată placă turnantă pentru numeroase afaceri printre care și sediul unui important grup de prostituate traseiste. Nu găsim decît două, restul au plecat cu clienții. O abordăm, fără menajamente pe Many, o hunedoreancă.

— Vă rog să nu-mi dați numele în ziar că dacă...

— Dacă răspunzi sincer la întrebări, nu-ți dau decît inițiala numelui de familie. Deci, cum te cheamă și cîți ani ai?

— Mariana V., am 26 de ani.

— De cît timp ești traseistă?

— Numai de cinci luni.

— Cum ai ajuns în această situație?

— Nu am soț, am un copil, iar mama e paralizată. Sînt sudoriță dar cîștigam prost și nu-mi puteam întreține familia. O prietenă mi-a propus traseul. Am acceptat...

— Cum vezi situația voastră sub aspect moral?

— Urîtă, degradantă. Dragostea, iubirea e un sentiment frumos, nobil, Ce facem noi e prostituție și prostituția e urîtă.

— Dar e bănoasă...

— Asta-i adevărat. Dar cînd te întîlnești pe stradă cu oameni care te cunosc și.. știu, e puțin spus că îți vine să intri în pămînt. Ce bărbat, care știe cu ce mă ocup, m-ar mai lua de nevastă?

— Sînt și bărbați de inimă, care înțeleg și pot trece peste... ce a fost.

— Prezentați-mi și mie unul. Plătesc bine!

Cît de sincer a fost dialogul, n-aș putea spune. Dar după lacrimile care i-au izvorît din ochi cînd a vorbit de antagonismul dintre dragoste și prostituție s-ar părea că sentimentele care înnobilează omul n-au părăsit-o cu totul. Dar mai e timp, e proaspătă încă în „meserie". În schimb Cristina C.L., tot din Hunedoara, are o experiență bogată, și, evident, opinii despre „meserie". Își comandă încă un coniac și o cafea (e „afumată" bine), la postura unei contese și începem să dialogăm.

— Spune-mi, o cunoști pe Mariana? Am întîlnit-o la Conop. Spunea că e din Odvoș și că nu e traseistă?

— Mariana, blonda?

— Da, blondă vopsită.

— Nu o cheamă Mariana domnule. E traseistă veche, are vreo 30 de ani și o cheamă Ruxandra Laza, e de aici din județ... (Va urma).

T. PETRUȚI

POȘTA REDACȚIEI

Petru Șteau — Arad: Direcția județeană de poliție Arad ne informează că ați trimis o sesizare similară și la poliție, prin care anunțați că la unitatea IEELIF Arad s-ar fi făcut speculă cu 93 anvelope auto, care lipsesc din gestiune. În urma sesizării, la unitatea respectivă s-a dispus efectuarea unei verificări la gestiunea menționată. Direcția județeană de poliție ne comunică, în final, va reveni cu rezultatul verificărilor și măsurilor luate.

Ion Constantinescu — Arad: Casa de ajutor reciproc a pensionarilor vă comunică la sesizarea adresată ziarului nostru că la retragere din CARP se achită membrilor cotizațiile depuse, nu și contribuțiile, întrucît potrivit art. 20 pct. B, din Statutul casei, contribuțiile constituie venituri ale CARP, din care se plătesc ajutoarele nerambursabile: decese, ajutoare ocazionale, potrivit articolului 21 din același Statut.

Gheorghe Hodiș — Vînători: Filiala Arad a Casei autonome de pensii și asigurări sociale pentru țărănime, vă comunică prin dl. Sabin Dancea, șef filială, următoarele: „Din analiza dosarului nr. 673, pe baza căruia primiți pensia suplimentară de 15 lei, a reieșit că la data cînd ați solicitat pensia din sector CAP, datorită faptului că prin acordarea a două pensii, urma ca pensia de stat să se reducă, prin cererea dvs. înregistrată la nr. 57060/31.VIII.1989 v-ați retras cererea inițială de pensionare CAP, motivînd „renunț la pensia de la dvs. în favoarea pensiei de stat, iar pensia suplimentară vă rog să mi-o acordați, cer aceasta pe motivul că pensia de la CAP se dă numai 80 la sută". Și în prezent, în situația celor care solicită pensie din două sectoare de activitate, se aplică prevederile art. 5 din Legea 3/77 și art. 8 din Legea 4/1977, în sensul că pensia cumulată din cele două sectoare nu poate depăși nivelul pensiei ce li s-ar cuveni în sectorul de stat în cazul în care întreaga vechime ar fi fost prestată în sectorul de stat, urmarea căruia fapt și în prezent vi s-ar aplica reducerea celor două pensii pînă la nivelul pensiei de control. Dacă totuși doriți a primi și pensie CAP pe lîngă pensie din sector de stat, vă rugăm a depune o cerere expresă la Filiala Casei autonome de pensii și asigurări sociale pentru țărănime Arad, arătînd că doriți a primii pensie CAP, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare.

E. Ș.